

Această traducere este publicată prin acordul cu Crown Business,
care aparține grupului editorial Crown, o divizie a Random House LLC

UNTHINK: Rediscover Your Creative Genius

Copyright © 2013 by Erik Wahl

Originally published by Crown Business an imprint of the Crown
Publishing Group, a division of Random House, Inc., New York.

© 2017 Editura ACT și Politon pentru prezenta versiune românească

Editura ACT și Politon

Str. Înclinația nr. 129, Sector 5, București, România, C.P. 050202.
tel: 0723 150 590, e-mail: office@actspoliton.ro.
www.actspoliton.ro / www.actspoliton.ro/blog

Traducător: Isabelle Alexe

Redactor: Violeta Dumitru

Tehnoredactor: Teodora Vlădescu

Coperta: Mădălina Ioniță

Editor: Lavinia Vasile

Copyright Manager: Andrei Popa

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

WAHL, ERIK

Nu gândi!: Redescoperă-ți geniul creator / Erik Wahl; trad.: Alexe Isabelle. - București: ACT și Politon, 2017

ISBN 978-606-913-209-8

I. Alexe, Isabelle (trad.)

159.9

AVERTISMENT: Distribuirea, copierea sau piratarea în orice fel a acestei cărți nu este pedepsită numai prin lege, dar contravine și tuturor normelor și principiilor etice și sănătoase pe care un astfel de titlu le promovează. Ce fel de efect va avea energia pe care vreți să o transmită mai departe, dacă aceasta vine prin furt, ilegalitate și lipsă de respect față de autor și față de toți cei care au contribuit la crearea acestei cărți, astfel ca ea să ajungă la dumneavoastră? Împărtășiți cu ceilalți informațiile importante, valorile și lecțiile pe care le-ați aflat din acest material, într-un mod corect și responsabil.

NU

GÂNDI!

Traducere din limba engleză:

Isabelle Alexe

 ACT și Politon

2017

Se spune că să-i dedici cuiva o carte este una dintre cele mai rafinate manifestări de dragoste. Fără ezitare, îi dedic această carte Tashei - de optsprezece ani inspirația mea artistică, cea mai bună prietenă, iubita mea necondiționată, soția mea. Fie ce-o fi, eu voi dansa mereu pe câmpuri minate și voi Tânji să fiu înlănțuit de brațele tale.

Cuprins

<i>Introducere</i>	<i>O pânză mai mare: povestea mea</i>	7
SECȚIUNEA întâi	ATUNCI ... (cine erai)	
	1 ce era corect referitor la tine	23
SECȚIUNEA a doua	ACUM ... (cine ești)	
	2 ce a mai rămas din tine	43
SECȚIUNEA a treia	CUM... (cine mai poți să fii)	
	3 fii nonconformist!	59
	4 fii intuitiv!	89
	5 fii condamnat!	115
	6 să crești accelerat!	137
	7 fii spontan!	157
	8 fii gata să te abandonezi!	175
	9 fii original!	191
	10 propriul tău picasso	211
	pasul următor	215
<i>articole</i>		216
<i>despre autor</i>		223

SECTIUNEA întâi

ATUNCI...

Prin urmări la acordurile anterioare, în cadrul împrejurimii cine enem cu și cu în-

„Așa de zile stăriile au arătat că
nu se poate să nu se ia măsuri
de a impinge în mod unic ideea și
metoda Montessori”, a declarat
Kapilai în un imbold înființat pentru
explicații în cadrul Fundației „Montessori”. „Arăstă împreună cu o
echipă poziționată ca creștere și răspuns
împotriva unei teorii care a venit din
lumea occidentală și care nu este
adaptată la situația specifică românească.”

Metodica de predare crea la 1967 de
profesorul universitar si chimistul Ion

1

Ce era corect referitor la tine

Fiecare copil e un artist. Problema e cum să rămânem artiști după ce creștem.

— PABLO PICASSO

Într-o încăpere plină cu copii de cinci ani, întreabă cătă dintre ei sunt artiști, și toți vor ridica mâna. Pune aceeași întrebare într-o încăpere cu persoane de treizeci și cinci de ani și s-ar putea să se ridice, ezitând, o mână. De ce se întâmplă asta?

Răspunsul la această întrebare începe să se contureze dacă înțelegem cine eram eu și cu tine când eram copii.

Anii de zile studiile au arătat că te-ai născut cu abilitatea de a iniția în mod unic idei și de a rezolva probleme. „Copiii au un imbold înnăscut pentru a face descoperiri”, explică Tim Seldin, președintele Consiliului Internațional Montessori*. „Acest imbold de a descoperi continuă să se dezvolte pe măsură ce cresc și devine tot mai îndrăzneț”

* Metodă în pedagogie (creată în 1907 de Maria Montessori) bazată pe educația senzorială și chinestezică.

atunci când ei încearcă să facă diverse lucruri, de la plăcintele de noroi din grădină până la inițierea unei ferme de viermi de mătase în camera de zi. Copiii se nasc cu o imaginație uimitoare și o dorință extraordinară de a explora lumea.¹ Cu alte cuvinte, te naști artist — o personalitate cu o capacitate mare de învățare, adaptare și de elaborare a unor noi idei și soluții în orice moment.

În copilărie, creierul tău și-a dezvoltat ceea ce neurologii numesc „emisfera dreaptă” — partea creierului care este responsabilă de intuiție și abilitățile creatoare, sociale și vizuale: partea creierului tău care adoptă idei noi și neconvenționale, partea care este fascinată de surprindere, partea care nu are nevoie de nimic pentru a fi ordonată și concisă și perfect definită ca să descopere valoarea. Drept rezultat, mintea ta era un disc ce se învârtea continuu cu întrebări „de ce?” și, mai important, „de ce nu?”. Curiozitatea era în priză. Imaginea era nestăpânită. Inspirația era oriunde și peste tot. Lumea era pânza ta și, dacă existau reguli de creație, acestea erau puține.

Băieții transformă bețele în săbii și poartă zilnic bătălli imaginare. Transformă canalele de scurgere în râuri mari pe care navighează bărcuțele lor de hârtie. Aventură, imagine, risc — acestea sunt înnăscute la băieți. Nici tipul jucăriilor pe care le au sau scena pe care se joacă nu contează. Dacă sunt chemați într-o călătorie, ei vor găsi tot ce le trebuie sau își vor face rost din ceea ce au la îndemână.

Băieții nu au nevoie să fie învățați să fie creative. Ei își exprimă creativitatea fără rețineri. Si nu sunt singurii.

Fetițele se transformă în balerine, cu puțin luciu de buze și o rochie care se împinge când fac piruete. Păpușile

lor și animalele de plus devin însotitori în expediție, pentru că ele să-și găsească prințul și să participe la marele bal. Iar ele se aventurează în marele necunoscut — ca să facă următoarea mare descoperire sau să găsească o comoră îngropată ori pur și simplu să exploreze cele mai misterioase zone ale lumii lor imaginare.

Pentru cei asemenea băieților și fetițelor, explorarea este realitatea zilnică.

Îți amintești când zilele tale erau conduse de imaginea ta? Puteai să fii oricine sau orice doreai. Puteai călători în jurul lumii — chiar dincolo de lume — cu viteza gândului. Nu erau reguli care să îți spună că nu puteai sau nu ar trebui să faci ceva pentru că nu era productiv ca timp. Pragmatismul, logica și chiar siguranța nu-ți stăteau în cale. Erai liber să-ți sculptezi opere de artă din zilele tale — reprezentări tangibile ale creativității tale unice —, pline de bucurie, entuziasm și împlinire.

Copii fiind, funcționam astfel deoarece viziunea noastră asupra lumii era incompletă. Ca să învățăm și să creștem, aveam nevoie să adunăm masiv informație prin variantele noastre simțuri. Învățam un limbaj. Ne dădeam seama cum să ne raportăm la ceilalți. Descopeream legile fizicii și învățam cum să alergăm și să sărim, cum să ne folosim mușchii și membrele mai eficient. Pe scurt, am avut parte de pregătire pentru multele scenarii în care ne-ar putea duce viața la un moment dat, într-o rapidă succesiune. Mediul nostru originar trebuia să fie unul bogat, vibrant și care să stimuleze imaginea.

Multe companii din lume au creat birouri care arată precum clasele de grădiniță, sperând să prindă acea sănătie a mediului bogat, vibrant al copilăriei. Companii

Respectiv precum Google au folosit medii neconvenționale pentru a le ajuta să creeze produse de ultimă oră. Compania permite inginerilor să petreacă 20% din timpul de lucru explorând tot ce le declanșează curiozitatea. Libertatea le permite angajaților să lucreze singuri și să se concentreze la lucrurile care le provoacă imaginația. De asemenea, le permite angajaților care nu s-ar întâlni în mod normal în zilele lucrătoare să stea împreună și să facă schimb de idei. Unele dintre cele mai importante produse ale companiei Google au fost rezultatul acestei libertăți — Gmail, Google Earth, Google Labs și programul său reprezentativ, AdSense.

Ceea ce mulți nu știu este că, deși Google nu a recunoscut de unde i-a venit inspirația pentru beneficiile de 20% din timpul de lucru, această idee se datorează probabil gigantului 3M*, care în 1948 le-a permis angajaților să petreacă 15% din timpul de lucru explorându-și imaginația în profunzime. Compania voia să iasă în evidență în America de după război, atunci când rigiditatea definea mediul corporatist. A făcut asta și continuă să facă și azi. Legendarul Post-it a fost produs de un angajat numit Art Fry în timpul acestui proces de explorare de 15% din timp; dar acesta este doar unul dintre cele peste 22 de mii de patente ce au creat aproximativ 50 de mii de produse diferite, care aduc mai bine de 20 miliarde de dolari anual.² 3M este un vulcan al inovației.

Am putea noi să simplificăm excesiv motivele pentru creativitatea constantă a acestor companii atunci când o

* 3M a fost cunoscută până în 2002 ca Minnesota Mining and Manufacturing Company, are prezență globală și este o companie de tehnologii diversificate.

legăm de promovarea imaginației angajaților și explorării? În timp ce există, cu certitudine, alți factori care fac să fie atât de hipercreative unele companii din lume, precum Google și 3M, atunci când însăși angajații au fost întrebați, de la nivelul executiv până la *cel de mijloc*, au spus că acest timp liber este catalizatorul major în crearea succesului continuu al companiei. Când Marissa Mayer era vicepreședintă la cercetarea produselor și experiența utilizatorului (acum e CEO la Yahoo!), ea a estimat că aproximativ jumătate din noile produse ale companiei Google erau rezultatul acelui procent de 20% din timpul angajaților.³ Kurt Beinlich, director tehnic la 3M, a explicat că procentul de 15% din timpul angajaților a „modelat ceea ce este și cine este 3M.”⁴

Există ceva eliberator, ceva magic, ceva exuberant într-un mediu în care nu suntem restricționați de reguli și limite de timp și, în care, în schimb, suntem deschiși imaginației, posibilității și învățării. Așa este descris peisajul copilăriei timpurii*.

Ideeа reîntoarcerii la copilărie pentru înțelepciune nu e deloc nouă. Cu toate că cei mai mari profesori și gânditori ai lumii au dezbatut timp de secole fiecare subiect și filosofie existente sub soare, singurul lucru asupra căruia au căzut de acord este nevoia adulților de a deveni din nou copii, nu doar ca să aibă o viață colorată, dar și ca să iasă din rutină și să înfrunte provocările vieții.

Iisus și-a certat aspru discipolii atunci când aceștia i-au împiedicat pe copiii dintr-o mulțime să se apropie de el. „Lăsați copiii să vină la mine”, a insistat El, „și nu-i opriți, căci a lor este împărăția lui Dumnezeu.”⁵ Sigmund

* Copilăria timpurie este cuprinsă între 2 și 6-7 ani.

Freud se lamentă: „Ce contrast deranjant este între inteligența radiantă a unui copil și mentalitatea fragilă a unui adult mediu!” Heraclit a scris: „Omul este el însuși atunci când dobândește seriozitatea unui copil care se joacă.” Friedrich Nietzsche afirma: „În fiecare om autentic e ascuns un copil care vrea să se joace.” Și, după cum spune Mahatma Gandhi, „Legile dragostei ar putea fi cel mai bine înțelese și învățate prin intermediul copiilor mici.”

Albert Einstein se întreba pe vremuri cum de să ajuns ca el să fie singurul care să dezvolte teoria relativității. El a explicat: „Motivul, cred, este că un adult obișnuit nu stă niciodată să se gândească la problemele legate de spațiu și timp. Acestea sunt lucruri la care s-a gândit când era copil. Dar dezvoltarea mea intelectuală a fost întârziată și, prin urmare, am început să-mi pun întrebări despre spațiu și timp de-abia când crescusem. Firește, față de un copil cu capabilități obișnuite, am putut să studiez problema mult mai în profunzime.”⁶

În opinia lui Einstein, geniul lui era rezultatul faptului că rămăsese și la maturitatea asemenea unui copil. Mai târziu, el va face faimoasa afirmație că „imaginația este mai importantă decât cunoașterea.”⁷ Este o afirmație surprinzătoare din partea unui geniu emblematic. Este, de asemenea, surprinzător că Einstein nu a fost un copil-fenomen. A fost ceea ce azi am numi un elev care trebuie ajutat pentru a-și depăși dificultățile de învățare și un copil-problemă.

„Einstein a învățat greu să vorbească...”, explică biograful lui, Walter Isaacson. „De asemenea, avea o atitudine rebelă și indisiplinată față de autoritate...” Dar aceste trăsături l-au ajutat să devină un geniu. Disprețul lui

infatuat față de autoritate l-a făcut să pună la îndoială înțelepciunea convențională. Dezvoltarea lentă a vorbirii l-a făcut curios referitor la lucrurile obișnuite ... ceea ce majoritatea adulților iau de bun fără să mai cerceteze”.⁸

Din fericire pentru Einstein — și pentru lume —, părinții lui au respins concepțiile tradiționaliste că aveau un copil cu probleme. Ei au continuat să-i încurajeze mintea fantastică și obiceiurile neobișnuite. Acestea au fost recompensate atunci când a crescut destul de mare încât să-și canalizeze vocația artistică prin competențe mai dezvoltate și cu precizie.

Această nevinovăție asemănătoare copiilor — sau copilăroasă în unele aspecte — a fost, de asemenea, responsabilă pentru înființarea a ceea ce cunoaștem azi ca fiind Outward Bound, cea mai mare organizație mondială de educație experiențială în natură, cu ramuri în treizeci de țări și pe șase continente. Astăzi, trainingul autentic, neconvențional este oferit prin cursuri pentru team-buildinguri corporatiste, tineri de la oraș și grupuri-țintă precum alcoolicii și familiile numeroase. Aceste cursuri se bazează pe convingerea fondatorului Kurt Hahn că atunci când oamenii sunt reinistrați în aventură, explorare, risc, ei sunt capabili să-și redefinească sau extindă percepțiile a ceea ce e posibil, nu numai în propriile vieți, dar și în ale celor din jur. „Este mai mult în noi decât știm”, a scris el. „Dacă suntem făcuți să vedem asta, nu vom accepta să ne mulțumim cu mai puțin.”⁹ Numele „Outward Bound” spune totul. Este un termen nautic inventat de Sir Lawrence Holt, un magnat al flotelor, ai căruia bani și surse au ajutat foarte mult la extinderea organizației. Sintagma a fost utilizată pentru a descrie un vas care